TEMĂ-CHEIE[1]
Sportul și Convenția

(Ultima actualizare: 28.02.2026)

Introducere

Curtea a examinat cauze legate de sport în diverse contexte. Această temă-cheie cheie prezintă jurisprudența referitoare la huliganismul în sport și aspectele conexe, procedurile disciplinare privind sportivii profesioniști și discriminarea în sport.[2]

Principii extrase din jurisprudența actuală

Huliganismul:

- Un plan de acțiuni menit să asigure siguranța publică împotriva huliganismului înainte, în timpul și după un meci de fotbal nu trebuie să acopere absolut toate situațiile care ar putea apărea pentru a elimina orice risc de violență în temeiul art. 3, ci ar trebui să fie suficient de detaliat pentru a servi drept bază capabilă să asigure o protecție efectivă a publicului în cadrul meciului de fotbal în cauză (*Koffi împotriva Bulgariei**, 2026, pct. 171).
- Adunarea unui număr mare de suporteri potențial agresivi, cunoscuți de autorități ca fiind, în principiu, predispuși la huliganism, la violență împotriva spectatorilor și a poliției și la revolte de stradă, implică un nivel ridicat de risc inerent pentru viață și sănătate, precum și pentru integritatea fizică și psihică a persoanelor. În același timp, incidentele se pot produce oriunde, în orice moment, fiind provocate de persoane în mod aleatoriu sau declanșate de factori imposibil de anticipat, având în vedere caracterul imprevizibil al comportamentului uman. În absența unor elemente specifice care să indice un pericol iminent din partea unui grup sau a unora dintre membrii acestuia, aduse la cunoștința poliției înainte de violențe, nu există o obligație specială de diligență din partea autorităților (*Koffi împotriva Bulgariei**, 2026, pct. 173 și 180-181).
- Arestarea preventivă în cazul huliganismului în fotbal poate fi permisă în temeiul art. 5 § 1 lit. c), în afara contextului procedurilor penale, atunci când se consideră în mod rezonabil că este necesară pentru a preveni o infracțiune. În astfel de cauze, Curtea, ținând seama de numeroasele cazuri de huliganism în fotbal și în alte sporturi în Europa care au dat naștere la acte de violență, a observat printre altele că nu ar trebui să fie împiedicată poliția să își îndeplinească atribuțiile de menținere a ordinii și de protejare a publicului [*S., V. și A. împotriva Danemarcei* (MC), 2018 pct. 94-95, 116 și 123].
- Curtea a subliniat că cerința „scopului” de a aduce o persoană arestată în fața instanței trebuie aplicată cu o anumită flexibilitate în cazul privărilor de libertate care intră sub incidența celei de-a doua teze a art. 5 § 1 lit. c), pentru a nu prelungi în mod nenecesar un

[1] Întocmită de Grefă. Nu obligă Curtea.

Prezenta traducere este publicată cu acordul Consiliului Europei și al Curții Europene a Drepturilor Omului și reprezintă responsabilitatea exclusivă a Institutului European din România.

[2] Această temă-cheie nu se referă la arbitrajul sportiv: a se vedea, mai degrabă, Temă-cheie privind arbitrajul.

arest preventiv de scurtă durată. La punerea în libertate a unei persoane din arestul preventiv după o scurtă perioadă de timp, fie deoarece nu mai există riscul, fie, de exemplu, la împlinirea termenului scurt prevăzut de lege, cerința scopului nu ar trebui să constituie un obstacol în calea arestării preventive [*S., V. și A. împotriva Danemarcei* (MC), 2018, pct. 118-126].

- Pentru a se asigura că o astfel de arestare preventivă nu este nici arbitrară, nici disproporționată, Curtea a subliniat că sunt necesare garanții specifice: cerința legalității pe plan intern; protecția împotriva arbitrarului; cerința ca infracțiunea să fie concretă și specifică; precum și necesitatea ca arestarea și privarea de libertate să fie „rezonabil necesare". Criteriul necesității în temeiul celei de-a doua teze a art. 5 § 1 lit. c) impune ca alte măsuri mai puțin severe decât privarea de libertate să fi fost luate în considerare și apreciate ca insuficiente pentru protejarea persoanei sau a interesului public. Trebuie ca infracțiunea în cauză să fie gravă, să implice un pericol pentru viață și sănătate sau un prejudiciu material semnificativ. În plus, privarea de libertate trebuie să înceteze în momentul în care riscul nu mai există, ceea ce necesită o monitorizare, durata privării de libertate reprezentând, de asemenea, un factor relevant [*S.,V. și A. împotriva Danemarcei* (MC), 2018, pct. 161].
- În cazul în care persoanele sunt private de libertate în temeiul art. 5 § 1 lit. b) „în vederea garantării executării unei obligații prevăzute de lege", obligația de a nu comite o infracțiune în viitorul apropiat nu poate fi considerată suficient de concretă și specifică, atâta timp cât nu au fost dispuse măsuri specifice care să nu fi fost respectate. În acest sens, Curtea a considerat că o prezență numeroasă a forțelor de poliție, care este normală la orice eveniment de masă, cum ar fi înainte, în timpul și după un meci de fotbal, nu constituie un ordin suficient de specific și nu poate fi comparată cu măsuri foarte concrete care să garanteze că o persoană a fost informată cu privire la fapta pe care trebuie să se abțină să o comită [*S.,V. și A. împotriva Danemarcei* (MC), 2018, pct. 83 și 85-86; a se compara *a contrario* cu *Ostendorf împotriva Germaniei*, 2013, pct. 92-96 , 2013, în care poliția i-a ordonat în mod specific reclamantului, înainte de arestarea sa, să rămână alături de un grup de suporteri de fotbal și l-a avertizat în mod clar cu privire la consecințele nerespectării acelui ordin].
- Dizolvarea unei asociații de suporteri de fotbal ca urmare a comportamentului violent sau jignitor al membrilor săi poate constitui o ingerință proporțională în sensul art. 11, urmărind scopul legitim de menținere a ordinii și de prevenire a infracțiunilor [*Les Authentiks și Supras Auteuil 91 împotriva Franței*, 2016, pct. 77 și 84; *Association Nouvelle Des Boulogne Boys împotriva Franței* (dec.), 2011]. În acest context, Curtea a subliniat că asociațiile al căror scop oficial este promovarea unui club de fotbal sunt considerate, într-o democrație, ca având o importanță mai redusă decât un partid politic și, prin urmare, necesitatea de a restricționa dreptul de asociere nu trebuie să facă obiectul aceleiași analize riguroase (*Les Authentiks și Supras Auteuil 91 împotriva Franței*, 2016, pct. 84).
- O măsură de excludere, aplicată în urma unei condamnări pentru huliganism, care interzicea participarea la meciuri de fotbal la nivel național și internațional, incluzând obligația de a se prezenta la secția de poliție și de a preda documentele de călătorie, a fost considerată ca având caracter preventiv (pentru a preîntâmpina posibile acte de violență viitoare în timpul evenimentelor sportive) și nu ca o sancțiune penală în sensul art. 4 din Protocolul nr. 7 [*Seražin împotriva Croației* (dec.), 2018, pct. 78-91; a se compara *a contrario* cu *Velkov împotriva Bulgariei*, 2020, pct. 51, în care interdicția administrativă de a participa la evenimente sportive a fost adăugată sancțiunii principale privative de libertate, după desfășurarea unei singure proceduri de natură punitivă].

Proceduri disciplinare privind sportivii profesioniști

Viața privată și de familie

- O obligație impusă sportivilor de a informa autoritățile cu privire la localizarea lor, în scopul efectuării de controale doping aleatorii, constituie o ingerință în exercitarea dreptului la respectarea vieții private și de familie și a domiciliului, protejat în temeiul art. 8 din Convenție. Obligația de a fi prezent într-un anumit loc în fiecare zi a săptămânii într-un interval orar specific de o oră, afectează calitatea vieții private și are, de asemenea, consecințe asupra desfășurării vieții de familie. Pe lângă faptul că restricționează autonomia personală în ceea ce privește planificarea vieții private și de familie de zi cu zi, o astfel de obligație ar putea duce la o situație în care reclamanții nu au altă opțiune decât să aleagă adresa de domiciliu ca loc desemnat în scopul controlului doping, cu implicații asupra dreptului lor de a se bucura de propriul cămin [*Federația Națională a Asociațiilor și Sindicatelor Sportivilor (FNASS) și alții împotriva Franței*, 2018, pct. 155-159; a se vedea, de asemenea, *Platini împotriva Elveției* (dec.), 2020, pct. 53-58, pentru o aplicare a abordării bazate pe consecințe din cauza *Denisov* la chestiunea aplicabilității art. 8, și a se compara *a contrario* cu *Altıner Akıncı împotriva Turciei*, 2026, pct. 104-107 și *Yokuşlu împotriva Turciei**, 2026, pct. 61-63).
- S-a considerat că o „obligație de a furniza informații cu privire la localizare” impusă sportivilor profesioniști urmărește scopul legitim de a proteja sănătatea sportivilor profesioniști și, dincolo de acest grup, sănătatea altor persoane, în special a tinerilor care practică sportul. În plus, această obligație se înscrie în eforturile de promovare a fair-play-ului prin eliminarea utilizării substanțelor dopante, care conferă un avantaj neloial utilizatorului și îi încurajează în mod periculos pe tinerii sportivi amatori să recurgă la astfel de metode pentru a-și îmbunătăți performanțele pe terenul de sport. Curtea a observat de asemenea că spectatorii ar trebui să se poată aștepta ca evenimentele sportive la care au participat să reflecte valorile fair-play-ului [*Federația Națională a Asociațiilor și Sindicatelor Sportivilor (FNASS) și alții împotriva Franței*, 2018, pct. 165-66].
- În aprecierea proporționalității, Curtea a subliniat efectele nocive ale dopajului asupra sănătății sportivilor profesioniști și pericolele utilizării acestuia, în special în rândul tinerilor implicați în sport, menționând îndeosebi rolul de model pe care sportivii profesioniști îl îndeplinesc pentru tinerii care aspiră la succes în domeniul sportului. Având în vedere problemele științifice, juridice și etice complexe în joc în acest domeniu, statelor li se acordă o largă marjă de apreciere în temeiul Convenției [*Federația Națională a Asociațiilor și Sindicatelor Sportivilor (FNASS) și alții împotriva Franței*, 2018, pct. 171-77].

Libertatea de exprimare

- Fotbaliștii celebri, care reprezintă modele de urmat pentru mulți fani, ar trebui să fie conștienți de potențialul impact negativ al scandărilor provocatoare asupra comportamentului spectatorilor și ar trebui să se abțină de la astfel de fapte [*Šimunić împotriva Croației* (dec.), 2019, pct. 45].
- Sancțiunile disciplinare aplicate profesioniștilor din fotbal pentru „declarații nesportive” ca urmare a comentariilor și mesajelor publicate de aceștia pe rețelele de socializare ar trebui să fie suficient de bine motivate și nu doar justificate prin citarea, la modul general, a anumitor pasaje din normele care definesc infracțiunea în cauză. Autoritățile ar trebui să efectueze o evaluare comparativă a dreptului la libertatea de exprimare și a altor interese în joc, cum ar fi menținerea ordinii și a păcii în comunitatea fotbalistică (*Sedat Doğan împotriva Turciei*, 2021, pct. 41; *Naki și AMED Sportif Faaliyetler Kulübü Derneği împotriva Turciei*, 2021, pct. 36; *İbrahim Tokmak împotriva Turciei*, 2021, pct. 35).

- În special, în cazul în care se aplică sancțiuni jucătorilor de fotbal pentru mesaje postate pe rețelele de socializare, care ar fi alimentat sau incitat la violență, motivarea prezentată în cadrul procedurii disciplinare ar trebui să evalueze conținutul și contextul acestor mesaje, precum și să clarifice capacitatea lor de a genera consecințe prejudiciabile [de exemplu, încurajarea suporterilor de fotbal să comită acte de violență, *Sedat Doğan împotriva Turciei*, 2021, pct. 42; *Naki și AMED Sportif Faaliyetler Kulübü Derneği împotriva Turciei*, 2021, pct. 37; a se compara *a contrario* cu *Šimunić împotriva Croației* (dec.), 2019, pct. 44-45, în ceea ce privește scandări la un meci de fotbal considerate a exprima sau a incita la ură pe motive de rasă, naționalitate și religie]. Această obligație se menține chiar și în cazul în care se admite că postările de pe rețelele de socializare conțineau expresii susceptibile de a fi considerate contrare valorilor „culturii naționale, morale sau sportive” (*İbrahim Tokmak împotriva Turciei*, 2021, pct. 36).
- Autoritățile ar trebui să evalueze natura și severitatea sancțiunii aplicate în cadrul procedurilor disciplinare, precum și efectul disuasiv asupra libertății de exprimare a profesioniștilor din domeniul fotbalului [*İbrahim Tokmak împotriva Turciei*, 2021, pct. 36; a se compara *a contrario* cu *Šimunić împotriva Croației* (dec.), 2019, pct. 46-47, în care a fost aplicată o amendă].

Discriminarea în sport:

- Odată ce un stat a decis să instituie un sistem de recunoaștere a performanțelor sportive și de acordare a premiilor, acesta trebuie să procedeze fără discriminare. Deși este legitim ca autoritățile să se concentreze asupra celor mai înalte performanțe sportive și asupra celor mai importante competiții atunci când acordă premii, este de neconceput ca „prestigiul” unui joc sau al unui sport în sine să depindă doar de faptul că acesta este practicat de persoane cu sau fără handicap (*Negovanović și alții împotriva Serbiei*, 2022, pct. 86-87).

Exemple notabile

Art. 3:

- *Koffi împotriva Bulgariei**, 2026 — leziuni grave suferite în urma unui atac violent comis de mai mulți suporteri de fotbal care se deplasau prin centrul orașului după un meci *(neîncălcare)*.

Art. 5:

- *S.,V. și A. împotriva Danemarcei* (MC), 2018 — reținerea suporterilor de fotbal timp de 8 de ore fără a fi puși sub acuzare, pentru a-i împiedica să organizeze și să participe la acte de huliganism. S-a constatat că poliția a inițiat în mod proactiv un dialog cu suporterii, a încercat să-i rețină doar pe cei identificați ca reprezentând un risc pentru ordinea publică și a monitorizat cu atenție situația pentru a stabili dacă riscul a trecut *(neîncălcare)*;
- *Ostendorf împotriva Germaniei*, 2013 — reținerea timp de patru ore a unui suporter de fotbal de către poliție, pentru a-l împiedica să organizeze și să participe la o încăierare violentă între huligani din fotbal *(neîncălcare)*.

Art. 8:

- *Federația Națională a Asociațiilor și Sindicatelor Sportivilor (FNASS) și alții împotriva Franței*, 2018 — obligația impusă sportivilor de elită de a informa autoritățile cu privire la locul în care se află, în vederea efectuării de controale doping aleatorii *(neîncălcare)*;

- *Platini împotriva Elveției* (dec.), 2020 — sancțiuni disciplinare și suspendarea de la activitățile legate de fotbal împotriva reclamantului, un fost fotbalist profesionist și fost înalt funcționar al UEFA (Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal) și al FIFA (Federația Internațională de Fotbal), pentru că a primit un „supliment" salarial (*art. 8 aplicabil; inadmisibilă: în mod vădit nefondată*);
- *Altıner Akıncı împotriva Turciei*, 2026 — decizia de a nu include un arbitru de volei pe plajă pe lista arbitrilor eligibili pentru meciurile internaționale (*inadmisibilă: incompatibilă ratione materiae*);
- *Yokuşlu împotriva Turciei**, 2026 — decizia de a nu revoca notificarea de reziliere a contractului unui jucător de fotbal profesionist cu un club de fotbal (*inadmisibilă: incompatibilă ratione materiae*)

Art. 10:

- *Sedat Doğan împotriva Turciei*, 2021, *Naki și AMED Sportif Faaliyetler Kulübü Derneği împotriva Turciei*, 2021, *İbrahim Tokmak împotriva Turciei*, 2021 — sancțiuni disciplinare și sportive, precum și amenzi aplicate de Federația Turcă de Fotbal pentru comentariile făcute într-o emisiune de televiziune și pe rețelele de socializare *(încălcare);*
- *Šimunić v. Croatia* (dec.), 2019 — condamnare a unui jucător de fotbal pentru că a adresat mesaje spectatorilor, în timpul unui meci de fotbal, al căror conținut exprima sau incita la ură pe motive de rasă, naționalitate și religie (*inadmisibilă: în mod vădit nefondată*);
- *Maguire împotriva Regatului Unit* (dec.), 2015 — condamnare pentru tulburarea ordinii publice, ca urmare a purtării unui tricou provocator și injurios la un meci de fotbal, care putea provoca suferință și prezenta un risc major de violență și dezordine (*inadmisibilă: în mod vădit nefondată*).

Art. 11:

- *Les Authentiks și Supras Auteuil 91 împotriva Franței*, 2016 — dizolvare a două asociații de suporteri de fotbal, în urma unor altercații în care au fost implicați unii dintre membrii acestora și care au dus la decesul unui suporter*(neîncălcare)*;
- *Association Nouvelle Des Boulogne Boys împotriva Franței* (dec.), 2011 — dizolvare a unei asociații de suporteri de fotbal pentru afișarea unui banner injurios în timpul unui meci de fotbal, acte de violență împotriva suporterilor echipei adverse și a unui agent de poliție, în urma cărora un suporter și-a pierdut viața (*inadmisibilă: în mod vădit nefondată*).

Art. 1 din Protocolul nr. 12

- *Negovanović și alții împotriva Serbiei*, 2022 — refuzul de a acorda jucătorilor de șah nevăzători premiile financiare de care beneficiau jucătorii de șah văzători ca recunoaștere sportivă națională pentru câștigarea unor distincții internaționale similare (*încălcare*).

Art. 4 din Protocolul nr. 7

- *Velkov împotriva Bulgariei*, 2020 — sancțiuni administrative și penale pentru tulburarea ordinii publice în timpul unei competiții sportive (*încălcare*);
- *Seražin împotriva Croației* (dec.), 2018 — măsură de excludere care interzice unei persoane condamnate pentru huliganism să participe la evenimente sportive (*inadmisibilă: incompatibilă ratione materiae*).

Trimiteri suplimentare

Alte teme-cheie

- Arbitraj

PRINCIPALELE TRIMITERI JURISPRUDENȚIALE

Cauze importante

- *Association Nouvelle Des Boulogne Boys împotriva Franței* (dec.), nr. 6568/09, 22 februarie 2011 (art. 11: inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Ostendorf împotriva Germaniei*, nr. 15598/08, 7 martie 2013 (neîncălcarea art. 5);
- *Maguire împotriva Regatului Unit* (dec.), nr. 58060/13, 3 martie 2015 (art. 10: inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Les Authentiks și Supras Auteuil 91 împotriva Franței*, nr. 4696/11 și 4703/11, 27 octombrie 2016 (neîncălcarea art. 11);
- *Federația Națională a Asociațiilor și Sindicatelor Sportivilor (FNASS) și alții împotriva Franței*, nr. 48151/11 și 77769/13, 18 ianuarie 2018 (neîncălcarea art. 8);
- *Seražin împotriva Croației* (dec.), nr. 19120/15, 9 octombrie 2018 (art. 4 din Protocolul nr. 7: inadmisibilă – incompatibilă *ratione materiae*);
- *S.,V. și A. împotriva Danemarcei* (MC), nr. 35553/12 și alte 2, 22 octombrie 2018 (neîncălcarea art. 5);
- *Šimunić împotriva Croației* (dec.), nr. 20373/17, 22 ianuarie 2019 (art. 10: inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Platini împotriva Elveției* (dec.), nr. 526/18, 11 februarie 2020 (art. 8: inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Velkov împotriva Bulgariei*, nr. 34503/10, 21 iulie 2020 (încălcarea art. 4 din Protocolul nr. 7);
- *Naki și AMED Sportif Faaliyetler Kulübü Derneği împotriva Turciei*, nr. 48924/16, 18 mai 2021 (încălcarea art. 10);
- *Sedat Doğan împotriva Turciei*, nr. 48909/14, 18 mai 2021 (încălcarea art. 10);
- *İbrahim Tokmak împotriva Turciei*, nr. 54540/16, 18 mai 2021 (încălcarea art. 10);
- *Negovanović și alții împotriva Serbiei*, nr. 29907/16 și alte 3, 25 ianuarie 2022 (încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 12);
- *Altıner Akıncı împotriva Turciei*, nr. 9570/23, 6 ianuarie 2026 (art. 8: inadmisibilă - incompatibilă *ratione materiae*);
- *Yokuşlu împotriva Turciei**, nr. 489/24, 6 ianuarie 2026 (art. 8: inadmisibilă - incompatibilă *ratione materiae*)
- *Koffi împotriva Bulgariei**, nr. 95/24, 17 februarie 2026 (neîncălcarea art. 3).

Alte cauze

- *Herrmann împotriva Germaniei* (MC), nr. 9300/07, 26 iunie 2012 (obligarea proprietarului unui teren să permită vânătoarea pe terenul său – încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1);

- *Hentschel și Stark împotriva Germaniei*, nr. 47274/15, 9 noiembrie 2017 [plângere formulată de suporteri de fotbal cu privire la rele tratamente din partea poliției – neîncălcarea art. 3 (sub aspect material), încălcarea art. 3 (sub aspect procedural)].